

ที่ มท ๐๐๑๘.๑/ว ๕๓๐

ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร
ถนนวิจิตรสุรการ มท ๔๙๐๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน “๑๓๐ ปี กระทรวงมหาดไทย อยู่ที่ไหน เราใส่ใจ ดูแล” เนื่องในโอกาสการสถาปนา กระทรวงมหาดไทย ครบ ๑๓๐ ปี

เรียน นายทะเบียนอำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว๖๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักทะเบียนจังหวัดมุกดาหารได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางว่า ได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน “๑๓๐ ปี กระทรวงมหาดไทย อยู่ที่ไหน เราใส่ใจ ดูแล” เนื่องในโอกาสการสถาปนา กระทรวงมหาดไทย ครบ ๑๓๐ ปี ซึ่งสำนักทะเบียนกลางได้กำหนดแนวทางปฏิบัติและขั้นตอนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑) คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ๒) คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และ ๓) คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎร โดยการดำเนินการในระยะที่ ๑ กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนนำร่องในพื้นที่ที่มีการอบรมภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมแล้ว จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร และกำหนดให้มีการขยายผลครอบคลุมทุกจังหวัดในระยะที่ ๒ ต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งขยายผลครอบคลุมทุกจังหวัด จึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการตามกิจกรรมดังกล่าวฯ โดยให้ถือปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอน ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกราช มณีกรรณ)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร./โทรสาร ๐-๔๒๖๑-๑๘๑๗

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๖๖๓

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนสำลุ๊กกา ปท. ๑๒๑๕๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน "๑๓๐ ปี มท. อยู่ที่ไหน เราใส่ใจดูแล" เนื่องในโอกาส
การสถาปนา มท. ครบ ๑๓๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน นายทะเบียนจังหวัดปราจีนบุรี นายทะเบียนจังหวัดอุบลราชธานี นายทะเบียนจังหวัดสงขลา
นายทะเบียนจังหวัดกาญจนบุรี และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คู่มือปฏิบัติงานระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนไทย
ที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน	จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบฟอร์มการค้นหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน	จำนวน ๑ ชุด
๓. คู่มือการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยกำหนดจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นการพิเศษ เนื่องในโอกาสการสถาปนา
กระทรวงมหาดไทยครบ ๑๓๐ ปี ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ เพื่อร่วมน้อมรำลึกถึงคุณูปการอนเอนันต์
ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ องค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย โดยกระทรวงมหาดไทย
มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดจัดกิจกรรมลักษณะพิเศษ หรือ Extra Job เน้นการดำเนินการกิจกรรมที่เป็น
สาธารณประโยชน์ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ประกอบกับกรมการปกครอง
โดยสำนักทะเบียนกลางได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเป็นภารกิจเร่งด่วน
ที่จะต้องเร่งรัดการดำเนินการ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเป็นต้นเหตุของปัญหาต่างๆ อีกมากมาย โดยเฉพาะ
การใช้สิทธิในสวัสดิการต่างๆ ที่คนไทยได้รับตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล อันส่งผลกระทบต่อ
การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและการเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม ในการนี้กรมการปกครองได้กำหนดให้
มีการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน "๑๓๐ ปี กระทรวงมหาดไทย
อยู่ที่ไหน เราใส่ใจดูแล" เนื่องในโอกาสการสถาปนากระทรวง มหาดไทยครบ ๑๓๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕
เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ
และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถ้อยปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เป็นภารกิจที่จะต้องดำเนินการเชิงรุก
อย่างจริงจังและเร่งด่วน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑) คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร
๒) คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และ ๓) คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎร
ทั้งนี้ สำนักทะเบียนกลางได้จัดทำระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนขึ้น

/เพื่อใช้...

เพื่อใช้บันทึกข้อมูลรายการบุคคลและการเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ Thai QM TPMAP ข้อมูลการเข้ารับการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯลฯ และข้อมูลขององค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลและบัญชีรายชื่อแยกเป็นรายสำนักทะเบียน สำหรับใช้เป็นเป้าหมายการดำเนินการ การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ภายใต้การขับเคลื่อนการปฏิบัติ โดย “ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน” สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง

๒. ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ กระบวนการค้นหา กำหนดให้มีการค้นหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ในกลุ่มที่ ๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร โดยใช้กลไกของภาครัฐ อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรืออาสาสมัครรูปแบบอื่นใด ฯลฯ ร่วมกันค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ซึ่งมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักทะเบียน โดยบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน (แบบฟอร์ม ๑) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ จากนั้นจัดส่งให้นายทะเบียนเพื่อบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ตามขั้นตอนที่กำหนดเอาไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ กระบวนการค้นหาและบันทึก รายการในระยะแรก ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

อนึ่ง กระบวนการค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร สำหรับพื้นที่สำนักทะเบียน อำเภอที่ได้มีการสำรวจข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้านในระบบ Thai QM และ TPMAP เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นำข้อมูลดังกล่าวบันทึกเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ พร้อมทั้งประสานแจ้งข้อมูล ในส่วนที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอทราบด้วย

กรณีที่นายทะเบียนตรวจพบหรือได้รับแจ้งข้อมูลคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ภายหลังจากพ้นระยะเวลาที่กำหนดหรือมีบุคคลที่ประสบปัญหามายื่นคำร้อง ให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม ตามขั้นตอนปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒.๑

๒.๒ การประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก ให้นายทะเบียนประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในพื้นที่ทุกระดับ อาทิ วิทยู โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียลมีเดีย ฯลฯ และกลไกภาครัฐ อาทิ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น ฯลฯ อย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยที่มีปัญหาทางทะเบียน ในกลุ่มที่ ๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และกลุ่มที่ ๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการ ทางทะเบียนราษฎร ติดต่อสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลรายการบุคคลดังกล่าวเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และจัดให้มีการรับคำร้อง เพื่อเข้าสู่กระบวนการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง หรือขอคืนรายการทะเบียนราษฎร ต่อไป

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม ให้นายทะเบียนตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีรายชื่อในระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ สำหรับเป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งสำนักทะเบียนกลาง ได้ประสานและเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อให้ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวครบถ้วนและครอบคลุมทั้งระบบ

๒.๓ กระบวนการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้บันทึกข้อมูลบุคคลกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๓ กลุ่ม ตามข้อ ๒.๑ เข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ แล้ว ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะประมวลผลข้อมูลออกมาในรูปแบบของฐานข้อมูลและบัญชีรายชื่อคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แยกออกเป็น ๓ กลุ่ม/บัญชี โดยให้นายทะเบียนจัดให้บุคคลตามบัญชีรายชื่อมายื่นคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาคอนไทยเป็นลำดับแรก จากนั้นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคอนไทยโดยใช้แนวทางปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

๒.๓.๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนดำเนินการรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด หรือการเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน แล้วแต่กรณี โดยพิจารณาข้อเท็จจริงจากหลักฐานเอกสารและพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือเป็นสำคัญ

๒.๓.๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ให้นายทะเบียนดำเนินการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลางไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านที่อาศัยอยู่ปัจจุบัน

๒.๓.๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนดำเนินการขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร

ให้นายทะเบียนรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวแก่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นทราบเป็นประจำทุกเดือน

การดำเนินการตามข้อ ๒.๓.๑ - ๒.๓.๒ ให้นายทะเบียนดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ และระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีที่กฎหมายกำหนดให้สำนักทะเบียนที่บุคคลกลุ่มเป้าหมายมีภูมิลำเนาอยู่ปัจจุบันสามารถรับคำร้องได้ ให้นายทะเบียนดำเนินการโดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับคำร้องหรือแนะนำให้เดินทางไปยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งอื่น จนทำให้เกิดความไม่สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยเด็ดขาด รายละเอียดปรากฏตามคู่มือการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วย ๓

๓. ให้สำนักทะเบียนจังหวัด และสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ติดตามการดำเนินงาน ตามข้อ ๒ ของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบ ผ่านข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานด้วยระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และขับเคลื่อนให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๓.๑ ให้นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เพื่อทราบเป็นประจำทุกเดือน หากพบว่าการดำเนินการมีปัญหาและอุปสรรคประการใด ให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน และรายงานให้ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำนักทะเบียนกลาง ทราบโดยเร็ว

๔. สำนักทะเบียนกลาง โดยศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ดำเนินการดังนี้

๔.๑ ประสานการปฏิบัติและเชื่อมโยงข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม จากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และข้อมูลขององค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม และเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนสำหรับการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนครอบคลุมทั้งระบบ

๔.๒ ติดตามและประสานการปฏิบัติกับสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการกำหนดมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่เกิดความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๔.๓ กำหนดให้มีตัวชี้วัดผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาคคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาคสำหรับคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน

๔.๓.๒ ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาคส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน และขยายผลเป็นร้อยละ ๑๐๐ จนครบถ้วน

๔.๔ การดำเนินการในระยะที่ ๑ กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนนำร่องในพื้นที่จังหวัดที่ได้มีการฝึกอบรมภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมแล้ว จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร และกำหนดให้มีการขยายผลครอบคลุมทุกจังหวัดในระยะที่ ๒ ในห้วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ ต่อไป

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาคคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนถือเป็นภารกิจที่สำคัญและเร่งด่วน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นกำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ และศึกษาแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ เนื่องจากเป็นภารกิจและอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้ง ยังถือว่าเป็นกระบวนการพิสูจน์สิทธิและสถานะของบุคคลสัญชาติไทยตามหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน ห้ามมิให้มีการปฏิเสธการรับคำร้องหรือดำเนินการด้วยความล่าช้า ประวิงเวลา อันเกิดจากการไม่เอาใจใส่ หรือเรียกรับผลประโยชน์ไม่ว่าจะรูปแบบใด หากพบว่ามีกรณีการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องดังกล่าว ให้พิจารณาดำเนินการลงโทษทางวินัยโดยเด็ดขาดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิริระ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

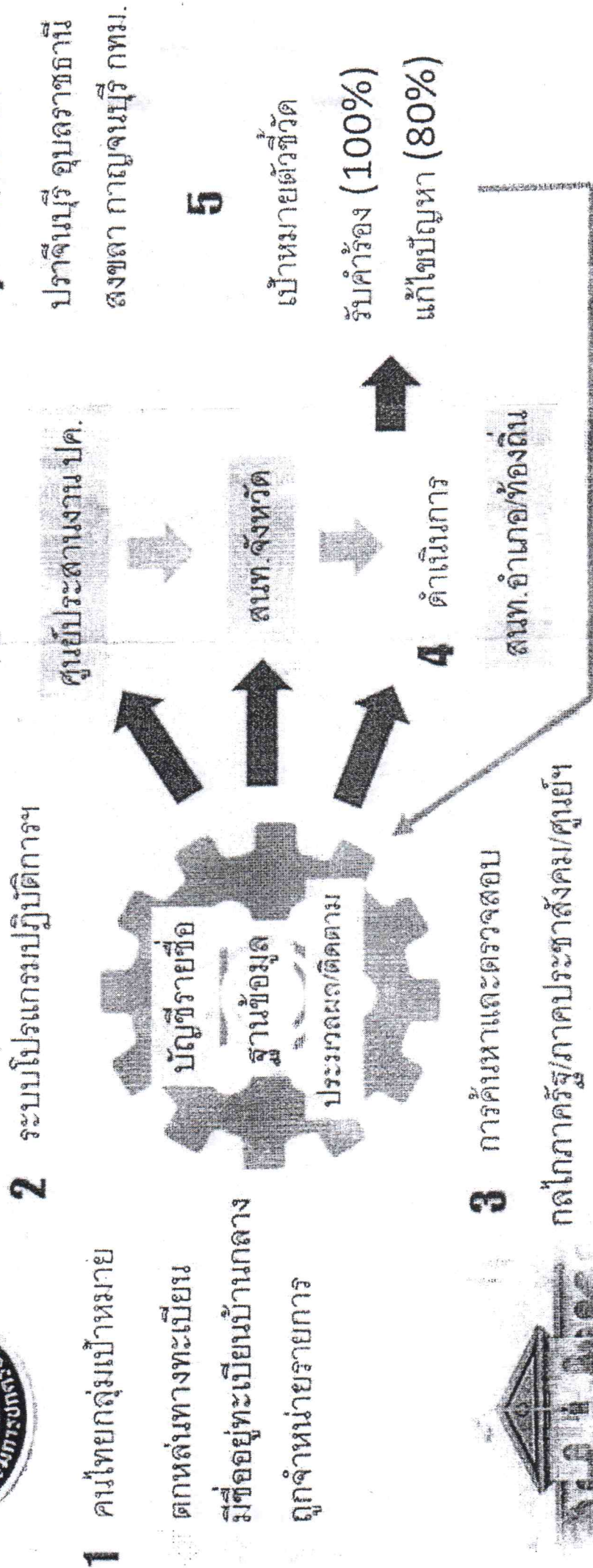
สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐-๒๗๕๙-๗๓๑๓-๖

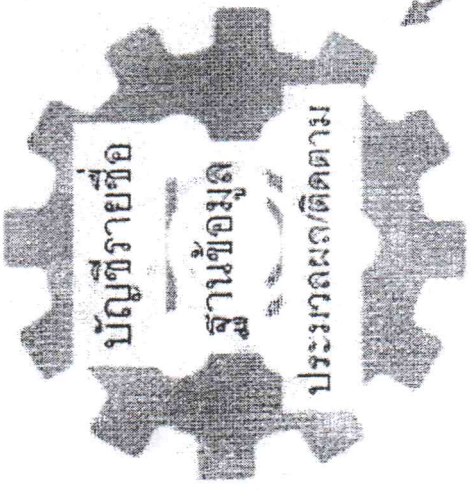

การแก้ไขปัญหาค้นคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

1 คนไทยกลุ่มเป้าหมาย
ตกหล่นทางทะเบียน
มีชื่ออยู่ทะเบียนบ้านกลาง
ถูกจำหน่ายรายการ

2 ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ

3 การค้นหาและตรวจสอบ
กลไกภาครัฐ/ภาคประชาสังคม/ศูนย์ฯ

4 ดำเนินการ
สนท.อำเภอ/ท้องถิ่น

5

เป้าหมายตัวชี้วัด
รับคำร้อง (100%)
แก้ไขปัญหา (80%)

6 ติดตามประเมินผล
ศูนย์ประสานงาน ปค.

7 พี่ที่มาร้อง
ปว.จันบุรี อุบลราชธานี
สงขลา กาญจนบุรี กทม.

การเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการ
การแก้ไขปัญหาคอนโทรลที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

๑. ระบบการบันทึกข้อมูลรายการบุคคลในฐานข้อมูล
๒. ระบบการตรวจสอบบัญชีรายชื่อ
๓. ระบบการรายงานผลการดำเนินการ
๔. การประมวลผลการดำเนินการ

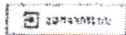
๑. การเข้าระบบโปรแกรมการบันทึกข้อมูลรายการบุคคลในฐานะข้อมูล

ระบบการแก้ไขปัญหาค้นหาที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

๑.๑ เข้าสู่ระบบด้านการทะเบียนและเทคโนโลยีสารสนเทศ เลือกเมนู "ระบบบริหารการทะเบียน"

- ระบบด้านความมั่นคง
- ระบบด้านการปกครองท้องถิ่น
- ระบบด้านการทะเบียนและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - ระบบบริหารการทะเบียน ✓
 - ระบบแจ้งเบาะแสเริ่มใช้สถานะของข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน หรือเกิดสาธารณภัย
 - ระบบสารบัญชียุติการหรืออีกชื่อ ปรค.
 - เว็บไซต์สำนักบริหารการทะเบียน (มีระบบสืบค้น หนังสือเวียน แลงข้อสั่งการ)
 - ระบบการทะเบียนราษฎร

แบบทดสอบใช้งานระบบทะเบียนราษฎรไทยรุ่น 4.0

๑.๒ เมื่อเข้าสู่ระบบบริหารการทะเบียนแล้ว เลือกเมนู "ระบบทะเบียนราษฎร"

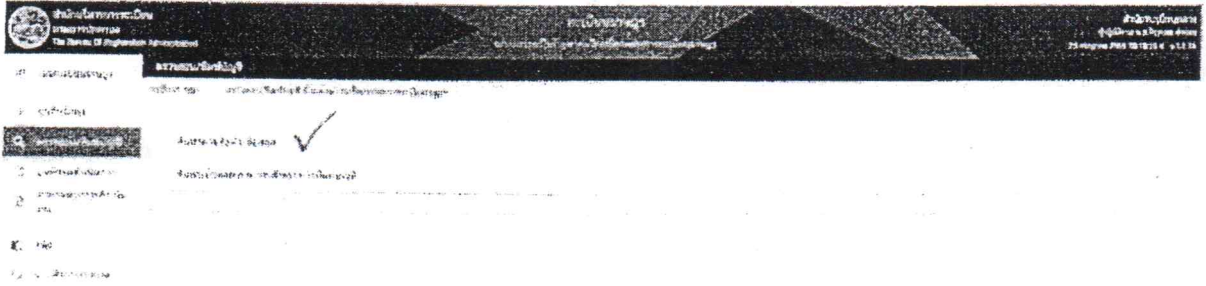
- ระบบด้านความมั่นคง
- ระบบด้านการปกครองท้องถิ่น
- ระบบด้านการทะเบียนและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - ระบบบริหารการทะเบียน
 - ระบบทะเบียนออนไลน์
 - ระบบคำขอและสำเนาบัตร
 - ระบบทะเบียนราษฎร ✓
 - ระบบสมัครบัตรประจำตัวประชาชนไทย
 - ระบบงานทะเบียนสำเนา
 - ระบบการออกเอกสารรับรองหนังสือเดินทางต่างประเทศ
 - ระบบบุคคลที่ใบที่สถานะทางทะเบียน
 - ระบบบัตรประชาชนสำเนาฉบับที่สูญหาย
 - ระบบการตรวจประเมินผลราชการส่วนราชการงานทะเบียน
 - ระบบงานสนับสนุนการเลือกตั้ง
 - ระบบงานทะเบียนชดเชย

๑ [1000] ส.น.ก.ท.ร.น.ย.ก.ท.ร.

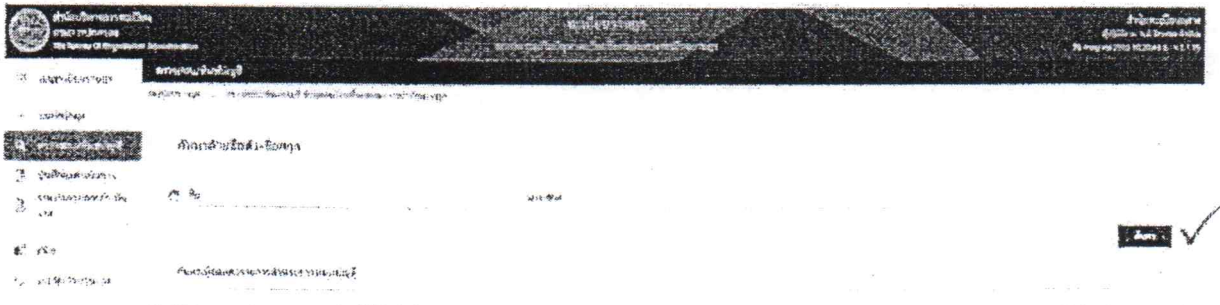
๒. การตรวจสอบบัญชีรายชื่อ

ระบบการแก้ไขปัญหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

๒.๑ เมื่อเข้าระบบบันทึกคำข้อมูลแล้ว เลือกเมนู "ตรวจสอบ/พิมพ์บัญชี"

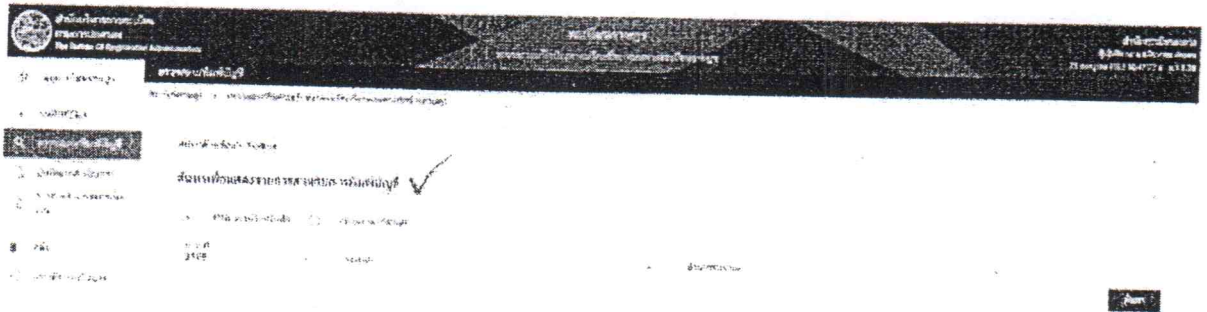

๒.๑.๑ ค้นหาด้วยชื่อตัว-ชื่อสกุล ของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร เลือกค้นหาด้วยชื่อตัว-ชื่อสกุล ใส่ชื่อตัว ชื่อสกุล แล้วกดปุ่ม "ค้นหา" หรือ

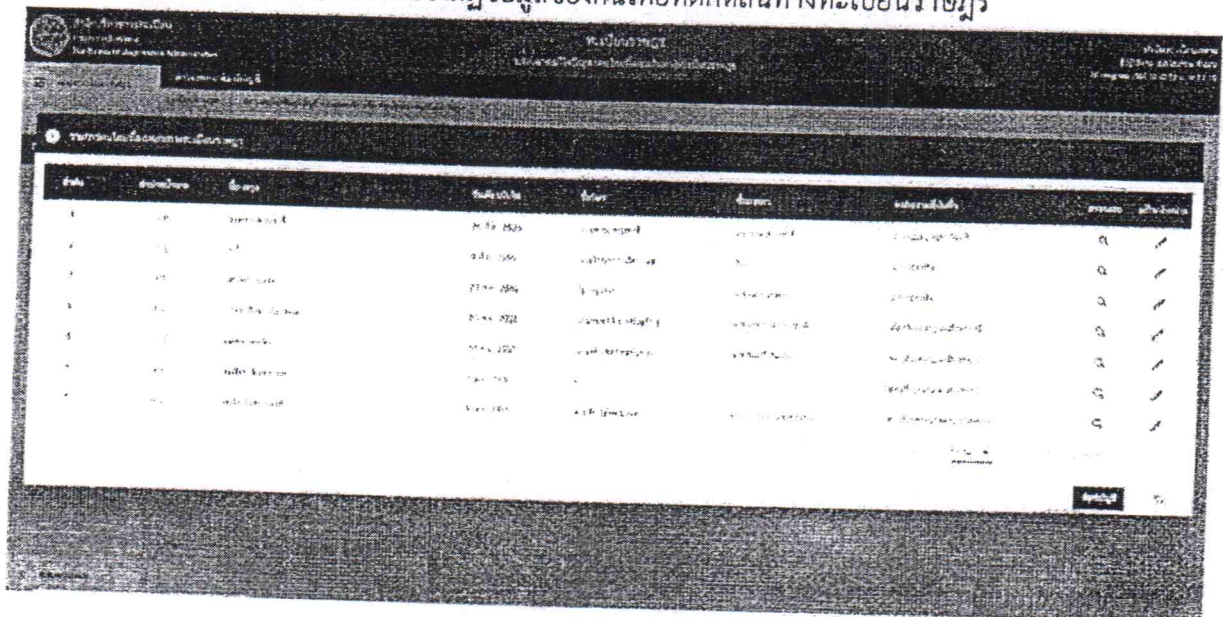

ระบบการแก้ไขปัญหาคอนโทรลรถบรรทุกทางทะเบียนราษฎร์

๒.๑.๒ ค้นหาเพื่อแสดงรายการสำหรับการพิมพ์บัญชี เลือกเมนู "ค้นหาเพื่อแสดงรายการสำหรับการพิมพ์บัญชี" เลือกสำนักทะเบียนบันทึก ไล่ปี พ.ศ. เลือกจังหวัด เลือกสำนักทะเบียน แล้วกดปุ่ม "ค้นหา"

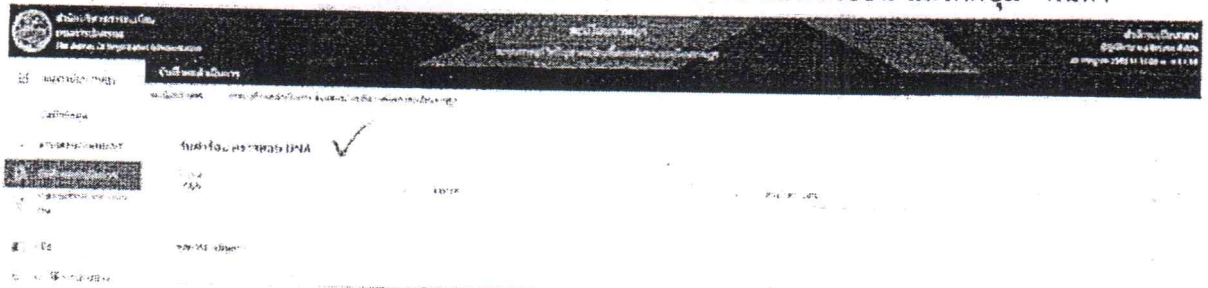
๒.๒ เมื่อกดค้นหาแล้ว จะปรากฏข้อมูลของรถบรรทุกที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร์

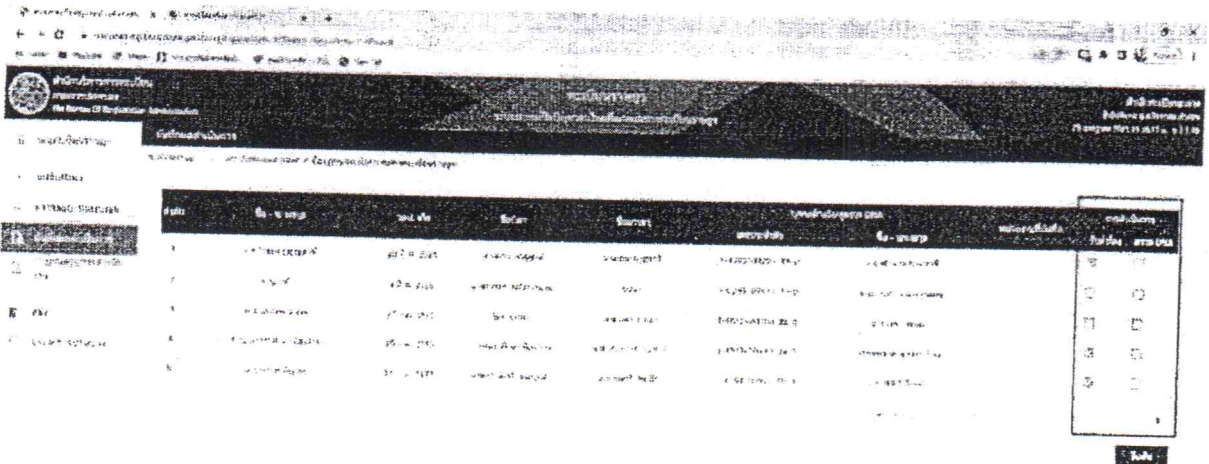
๓. ระบบการรายงานผลการดำเนินการ

ระบบการแก้ไขปัญหาคคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

๓.๑ การรับคำร้อง เลือกเมนู “บันทึกผลการดำเนินการ” เลือก รับคำร้อง/ตรวจสอบ DNA เมื่อเข้าระบบรับคำร้อง/ตรวจสอบ DNA แล้ว ใส่ปี พ.ศ. เลือกจังหวัด เลือกสำนักทะเบียน แล้วกดปุ่ม “ค้นหา”

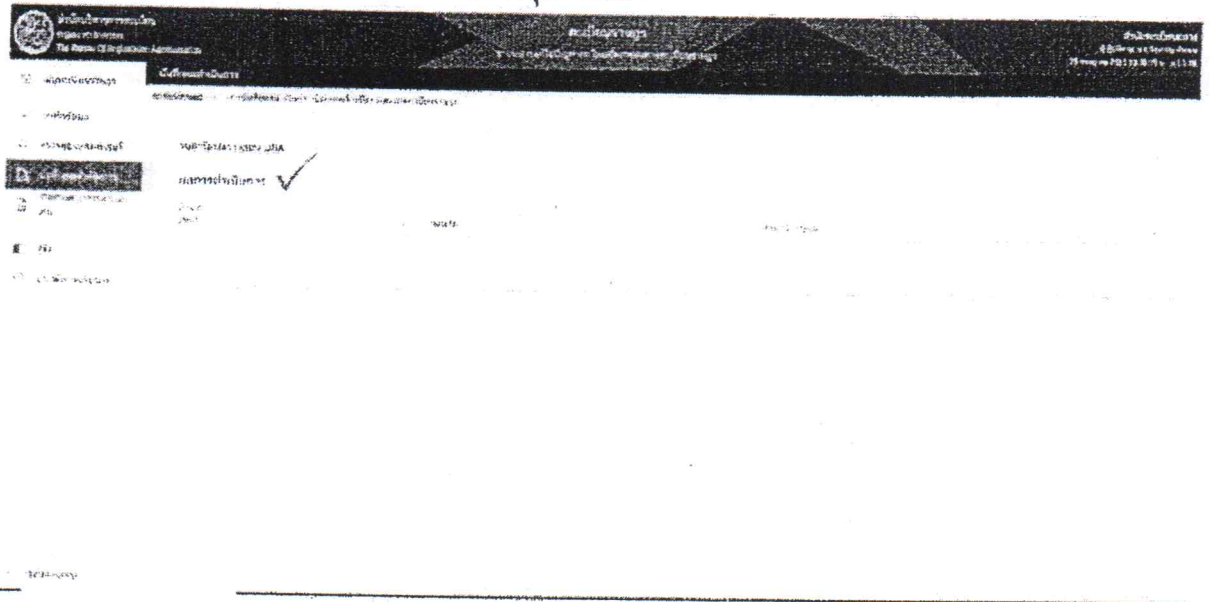

เมื่อกดค้นหาแล้ว จะปรากฏข้อมูลของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ให้เลือก “การดำเนินการ”

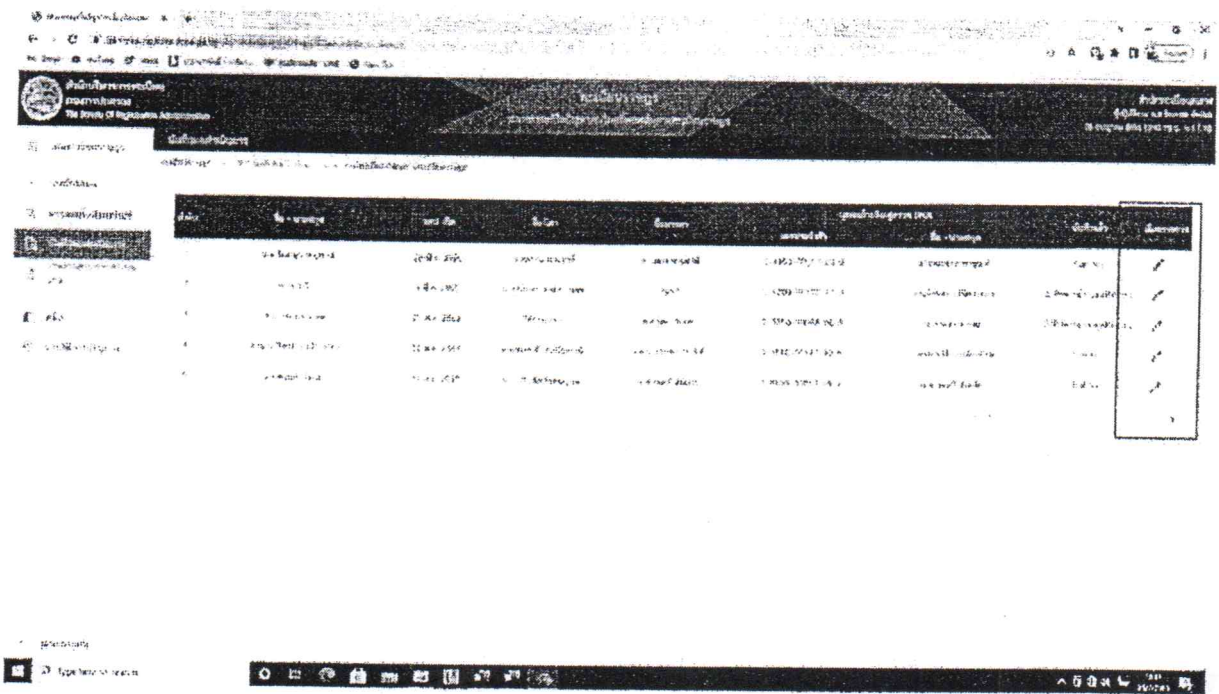

ระบบการแก้ไขปัญหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

๓.๒ การรายงานผลการดำเนินการ เลือกเมนู “บันทึกผลการดำเนินการ” เลือกผลการดำเนินการ
ใส่ปี พ.ศ. เลือกจังหวัด เลือกสำนักทะเบียน กดปุ่ม “ค้นหา”

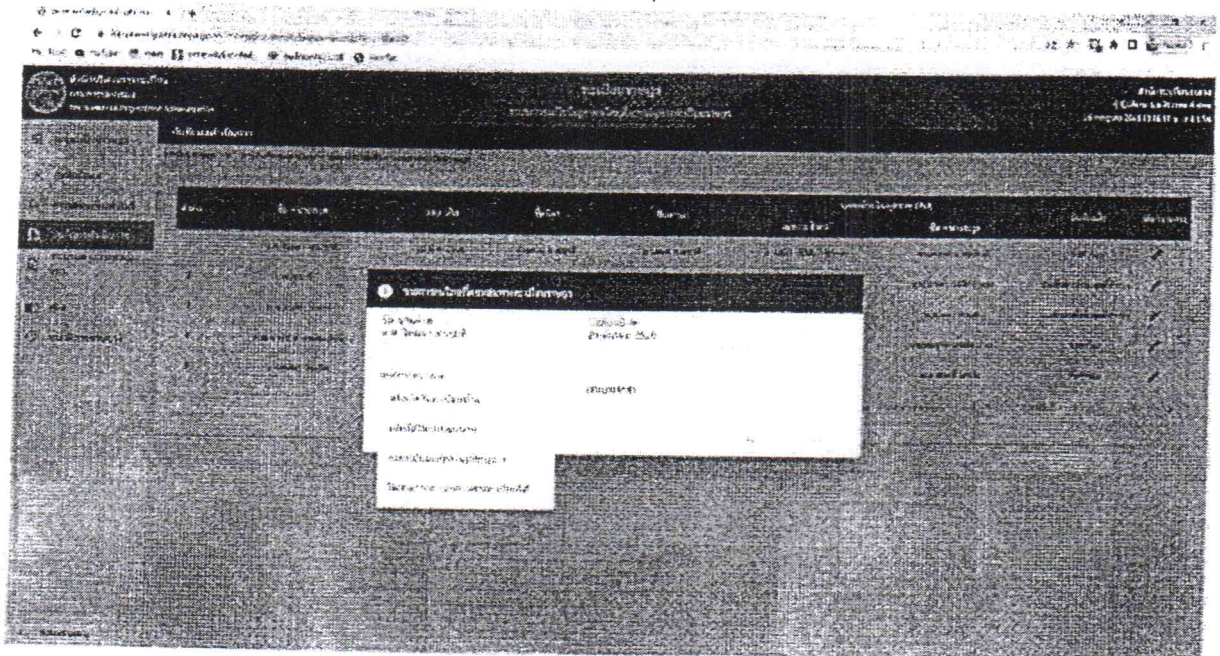

เมื่อกดค้นหาแล้ว จะปรากฏข้อมูลของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร กดเลือกรายการที่ต้องการ
จะบันทึก

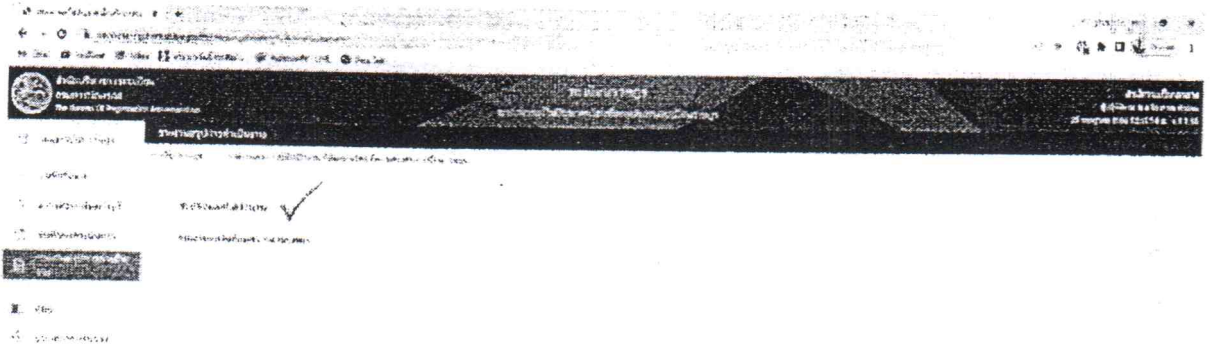
ระบบการแก้ไขปัญหาคงไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

เมื่อคัดเลือกรายการแล้ว จะปรากฏข้อมูลรายการคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร กดเลือก หัวข้อ รายงานผล และเลือกรายการที่ต้องการจะบันทึก แล้วกดปุ่มบันทึก

๔. ระบบการประมวลผลการดำเนินการ

๔.๑ การรายงานผลการดำเนินการ เลือกเมนู "รายงานสรุปการดำเนินงาน" เลือก สรุปข้อมูลสถิติ จำนวน แล้วยกดปุ่ม "ค้นหา"

ตัวอย่าง

วันที่	พื้นที่	จำนวน	สถานะ	ผู้รายงาน	วันที่รับแจ้ง	วันที่ดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ	หมายเหตุ
1
2
3
4
5
6

๔.๒ หรือ เลือก “รายงานแสดงข้อมูลรายงานบุคคล” แล้วกดปุ่ม “ค้นหา”

ตัวอย่าง

ลำดับ	ชื่อ	ชื่อของบุคคล	เลข บัตร	วันที่เกิด	ที่อยู่	เลขที่บัตรประจำตัว	เลขที่บัตรประชาชน	สถานะในทะเบียนราษฎร
1	นางสาวกัญญา	นางสาวกัญญา	2015 2011	20/01/2015	บ้านเลขที่ 123 หมู่ 1 ตำบล...	123456789	1234567890123	...
2	นายสมชาย	นายสมชาย	1015 1010	10/10/2015	บ้านเลขที่ 456 หมู่ 2 ตำบล...	987654321	9876543210987	...
3	นางสาววิภา	นางสาววิภา	1115 1105	11/05/2015	บ้านเลขที่ 789 หมู่ 3 ตำบล...	654321098	6543210987654	...
4	นายวิวัฒน์	นายวิวัฒน์	1215 1201	12/01/2015	บ้านเลขที่ 101 หมู่ 4 ตำบล...	321098765	3210987654321	...
5	นางสาวอรุณ	นางสาวอรุณ	1315 1308	13/08/2015	บ้านเลขที่ 202 หมู่ 5 ตำบล...	098765432	0987654321098	...
6	นายสุวิทย์	นายสุวิทย์	1415 1403	14/03/2015	บ้านเลขที่ 303 หมู่ 6 ตำบล...	765432109	7654321098765	...
7	นางสาวนันทนา	นางสาวนันทนา	1515 1506	15/06/2015	บ้านเลขที่ 404 หมู่ 7 ตำบล...	432109876	4321098765432	...
8	นายประจักษ์	นายประจักษ์	1615 1602	16/02/2015	บ้านเลขที่ 505 หมู่ 8 ตำบล...	210987654	2109876543210	...
9	นางสาวศุภา	นางสาวศุภา	1715 1709	17/09/2015	บ้านเลขที่ 606 หมู่ 9 ตำบล...	987654321	9876543210987	...
10	นายอนุช	นายอนุช	1815 1804	18/04/2015	บ้านเลขที่ 707 หมู่ 10 ตำบล...	654321098	6543210987654	...

คู่มือการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

๑. กลุ่มเป้าหมาย

การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

หมายถึง บุคคลที่อ้างว่าเป็นบุคคลสัญชาติไทย โดยมีบิดาหรือมารดาเป็นบุคคลสัญชาติไทย แต่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) เนื่องจากไม่ได้แจ้งการเกิด หรือเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน

๑.๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง

หมายถึง คนไทยที่เคยมีชื่อและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) แต่ถูกแจ้งย้ายชื่อและรายการเข้าในทะเบียนบ้านกลาง อาทิ กรณีการแจ้งการย้ายที่อยู่ตามมาตรา ๓๐ และมีได้แจ้งย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านใดภายใน ๓๐ วัน หรือกรณีเจ้าบ้านแจ้งการย้ายออกตามมาตรา ๓๓ ผู้ที่ย้ายออกจากบ้านที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไปอยู่ที่อื่นเกินกว่า ๑๘๐ วัน และไม่ทราบว่าจะไปอยู่ที่ใด หรือกรณีที่ศาลออกหมายจับตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง และมีได้ตัวผู้นั้นมาภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ศาลออกหมายจับ หรือกรณีอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

๑.๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

หมายถึง คนไทยที่เคยมีชื่อและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) แต่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร อาทิ กรณีการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ประกอบด้วย บุคคลที่มีรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลางติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียน และบุคคลที่แจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้าน และมีได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านใดเกินกว่า ๑๐ ปี หรือกรณีอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

๒. ระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

สำนักทะเบียนกลางได้จัดทำระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ประกอบด้วย

๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำหรับการบันทึกรายการบุคคลที่ได้จากกระบวนการค้นหา กรณีคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร และการเชื่อมโยงข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนกับฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ Thai QM TPMAP ข้อมูลการเข้ารับการรักษาพยาบาล จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯลฯ และข้อมูลขององค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม จัดเก็บในรูปแบบฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง เพื่อใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคอนไทยและติดตามผลการดำเนินการ

๒.๒ การจัดทำบัญชีรายชื่อคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน โดยระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะประมวลผลข้อมูลรายการบุคคลจากฐานข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และจัดทำบัญชีรายชื่อแยกเป็นรายสำนักทะเบียนสำหรับใช้เป็นเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาคอนไทย โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม/บัญชี ของกลุ่มเป้าหมายตามข้อ ๑.๑ - ๑.๓

๒.๓ การประมวลผลและรายงานผลการดำเนินการ ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะทำหน้าที่ประมวลผลและรายงานผลการดำเนินการของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ไปยังสำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี และสำนักทะเบียนกลาง แบบเป็นปัจจุบัน (Real Time) แยกเป็นข้อมูลรายสำนักทะเบียน ข้อมูลระดับจังหวัด และข้อมูลของทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๓. ขั้นตอนการปฏิบัติ

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคล ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

๓.๑.๑ กระบวนการค้นหา กำหนดให้มีการค้นหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนในกลุ่มที่ ๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร โดยใช้กลไกของภาครัฐ อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรืออาสาสมัครรูปแบบอื่นใด ฯลฯ ร่วมกันค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ซึ่งมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักทะเบียน โดยบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน (แบบฟอร์ม ๑) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ จากนั้นจัดส่งให้นายทะเบียนเพื่อบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ตามขั้นตอนที่กำหนดเอาไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ กระบวนการค้นหาและบันทึกรายการในระยะแรก ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

อนึ่ง กระบวนการค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร สำหรับพื้นที่สำนักทะเบียนอำเภอที่ได้มีการสำรวจข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้านในระบบ Thai QM และ TP MAP เสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำข้อมูลดังกล่าวบันทึกเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ พร้อมทั้งประสานแจ้งข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอทราบด้วย

กรณีที่นายทะเบียนตรวจพบหรือได้รับแจ้งข้อมูลคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ภายหลังจากพ้นระยะเวลาที่กำหนดหรือมีบุคคลที่ประสบปัญหาหายยื่นคำร้องให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมตามขั้นตอนปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑.๑

๓.๑.๒ การประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกให้นายทะเบียนประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในพื้นที่ทุกรูปแบบ อาทิ วิทยู โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียลมีเดีย ฯลฯ และกลไกภาครัฐ อาทิ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น ฯลฯ อย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยที่มีปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มที่ ๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และกลุ่มที่ ๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎร ติดต่อกับสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลรายการบุคคลดังกล่าวเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และจัดให้มีการรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง หรือขอคืนรายการทะเบียนราษฎร ต่อไป

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม ให้นายทะเบียนตรวจสอบข้อมูลบัญชีรายชื่อในระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ สำหรับใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งสำนักทะเบียนกลางได้ประสานและเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวครบถ้วนและครอบคลุมทั้งระบบ

๓.๑.๓ กระบวนการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้บันทึกข้อมูลบุคคลกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๓ กลุ่ม ตามข้อ ๓.๑.๑ เข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ แล้ว ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะประมวลผลข้อมูลออกมาในรูปแบบของฐานข้อมูลและบัญชีรายชื่อคนไทย ที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แยกออกเป็น ๓ กลุ่ม/บัญชี โดยให้นายทะเบียนจัดให้บุคคลตามบัญชีรายชื่อ มายื่นคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหสถานะบุคคลเป็นลำดับแรก จากนั้นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยใช้แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อสั่งการ ของสำนักทะเบียนกลาง ดังนี้

๑) กรณีคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร

(๑) การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด เป็นกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะ การเกิด กล่าวคือ มีหลักฐานเอกสารหรือพยานบุคคลยืนยันสถานะการเกิดได้ และบุคคลดังกล่าวยังไม่เคยได้รับการ จัดทำเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนรับคำร้องรับแจ้ง การเกิดเกินกำหนด โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

(๑.๑) ข้อ ๕๗ กรณีรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียน อำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่เกิด

(๑.๒) ข้อ ๕๖/๑ เป็นกรณีรับแจ้งการเกิดของเด็กที่เกิดในท้องที่อื่น โดยมี หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) หรือผลการตรวจทางวิทยาศาสตร์ เช่น ผลการตรวจสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ ที่ตรวจพิสูจน์จากหน่วยงานของรัฐ หรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดาหรือมารดา ของเด็กที่เกิด ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

(๑.๓) กรณีเมื่อนายทะเบียนรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๗ และนายอำเภอพิจารณาว่า

- กรณีคนที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทย ให้นายทะเบียนปฏิเสธการรับแจ้งการเกิดและให้จัดทำทะเบียนประวัติให้ ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ฯลฯ

- กรณีคนที่แจ้งการเกิด มีพยานหลักฐานที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิด และสัญชาติได้ ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๑๙/๒ ฯลฯ

(๒) การเพิ่มชื่อและรายการในทะเบียนบ้าน เป็นกรณีที่ไม้อาจใช้วิธีการแจ้งการเกิดได้ เช่น ภูมิลำเนาที่อาศัยอยู่ปัจจุบันไม่ใช่ท้องที่ที่ผู้นั้นเกิด และไม่สามารถใช้การแจ้งการเกิดต่างสำนักทะเบียนได้ หรือกรณีไม่ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะการเกิด หรือทราบแต่ไม่สามารถแสวงหาหลักฐานเอกสาร หรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ เพื่อพิสูจน์สถานะการเกิด แต่สามารถพิสูจน์การได้สัญชาติไทยได้ หรือกรณีของบุคคล ที่เกิดต่างประเทศและไม่สามารถเดินทางกลับไปแจ้งการเกิดที่สถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศได้ กรณีดังกล่าวให้นายทะเบียนรับคำร้องขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน โดยอาศัยระเบียบ สำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี ดังนี้

(๒.๑) ข้อ ๙๓ กรณีคนสัญชาติไทยไม่มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) เพราะตกสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙ , ข้อ ๙๕ กรณีบุคคลอ้างว่ามีสัญชาติไทย ซึ่งเดินทางกลับมาจากต่างประเทศ , ข้อ ๙๖ กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศโดยมีหลักฐานรับรอง

การเกิด, ข้อ ๙๖/๑ กรณีบุคคลสัญชาติไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ โดยใช้หนังสือเดินทางของต่างประเทศ หรือหนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity), ข้อ ๙๗ กรณีบุคคลอ้างว่าเป็นคนมีสัญชาติไทย ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔), ข้อ ๙๘ กรณีบุคคล หน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐขอเพิ่มชื่อ เด็กอนาถา ซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) และข้อ ๑๐๓ กรณีบุคคลที่ได้สัญชาติไทย โดยการเกิดโดยมีบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่ง ฯลฯ ให้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น แห่งท้องที่ที่ผู้ขอเพิ่มชื่อนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน

(๒.๒) ข้อ ๙๔ กรณีคนสัญชาติไทยขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) โดยอาศัยหลักฐานทะเบียนราษฎรฉบับที่ยังไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ดังนี้

- กรณีมีหลักฐานสูติบัตร ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักงานทะเบียนอำเภอ หรือสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ออกสูติบัตร

- กรณีมีหลักฐานใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักงานทะเบียนอำเภอ หรือสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ประสงค์จะขอเพิ่มชื่อ

- กรณีมีหลักฐานทะเบียนบ้าน ให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักงานทะเบียนอำเภอ หรือสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้าย

(๒.๓) ข้อ ๙๖/๒ กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศ โดยมีหลักฐาน รับรองการเกิด โดยมีเหตุจำเป็นไม่อาจเดินทางกลับประเทศไทย อาจมอบอำนาจให้ญาติพี่น้องยื่นคำร้อง ณ สำนักงานทะเบียนอำเภอหรือสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีภูมิลำเนาอยู่

(๒.๔) กรณีการเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้านตามข้อ ๙๓ ข้อ ๙๗ และข้อ ๙๘ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และนายอำเภอพิจารณา เห็นว่าไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะ ทางทะเบียน ตามมาตรา ๑๙/๒ ฯลฯ โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๗

๒) กรณีคนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง

(๑) การแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ให้นายทะเบียนรับคำร้อง การรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำ ทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘๙ โดยให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักงานทะเบียนอำเภอหรือสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ ที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หรือเป็นที่ตั้งของบ้านที่ผู้นั้นประสงค์จะย้ายเข้า

(๒) การแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง กรณีเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างติดตามตัว ตามหมายจับ ให้นายทะเบียนรับคำร้องการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง โดยอาศัยระเบียบ สำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘๙ วรรคสาม โดยยื่นคำร้อง ณ สำนักงานทะเบียน อำเภอหรือสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง

(๓) กรณีคนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่า เป็นบุคคลคนเดียวกับรายการบุคคลที่อยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หรือมีพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ให้นายทะเบียน ตรวจสอบให้ชัดเจนว่ามีการนำรายการของบุคคลอื่นมาใช้โดยมิชอบหรือไม่ อย่างไร หากนายทะเบียนพิจารณา

จากพยานหลักฐาน และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือจนถึงที่สุดแล้วว่าบุคคลดังกล่าวไม่ใช่เจ้าของรายการในทะเบียนบ้านกลาง ให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๗ ประกอบข้อ ๑๐๗

๓) บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๑) การขอคืนรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร กรณีการจำหน่ายรายการตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง การตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ประกอบด้วย ๑) บุคคลที่มีรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียน และ ๒) บุคคลที่แจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่ได้แจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านใด ให้นายทะเบียนพิจารณาจากแบบรับรองการทะเบียนราษฎร จากฐานข้อมูลการทะเบียน (ท.ร. ๑๔/๑) จะมีการบันทึกเพิ่มเติมว่า จำหน่ายรายการตามโครงการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ว ๖๒ กรณีดังกล่าวให้นายทะเบียนรับคำร้องขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร ผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีชื่อและรายการบุคคลครั้งสุดท้ายก่อนถูกจำหน่ายรายการ

(๒) การขอคืนรายการบุคคลที่ไม่ได้ถูกจำหน่ายรายการตามโครงการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ตามข้อ (๑) ให้นายทะเบียนรับคำร้องขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๙ และยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นเคยมีชื่อและรายการบุคคลครั้งสุดท้ายก่อนถูกจำหน่ายรายการ

อนึ่ง กรณีบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการตามข้อ (๒) จะใช้แนวทางปฏิบัติว่าด้วยการขอคืนรายการบุคคลผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ตามข้อ (๑) มิได้ เนื่องจากไม่ใช่บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการตามโครงการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร (ว ๖๒)

(๓) การขอคืนรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการตามข้อ (๑) หรือข้อ (๒) กรณีที่บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎรมีภูมิลำเนาปัจจุบันอาศัยอยู่ในท้องที่อื่น ให้นายทะเบียนรับคำร้องขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง โครงการให้สถานะทางกฎหมายแก่คนไทยตกหล่นทางทะเบียนเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่อง ขยายผลการดำเนินการตามโครงการให้สถานะทางกฎหมายแก่คนไทยตกหล่นทางทะเบียนเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ และให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน

ทั้งนี้ การขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร กรณีบุคคลที่แจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี โดยไม่ได้แจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านใด (ตามโครงการการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎร ตามข้อ ๓.๑) ให้สามารถยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบันได้ โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ (โครงการเฉลิมพระเกียรติฯ)

(๔) กรณีคนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎร ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการ หรือมีพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ให้นายทะเบียนตรวจสอบให้ชัดเจนว่ามีการนำรายการของบุคคลอื่นมาใช้โดยมิชอบหรือไม่ อย่างไร หากนายทะเบียนพิจารณาจากพยานหลักฐาน และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือจนถึงที่สุดแล้วว่าบุคคลดังกล่าวไม่ใช่เจ้าของรายการที่ถูกจำหน่าย ให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๗ ประกอบข้อ ๑๐๗

๓.๒ สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑ ติดตามการดำเนินงานตามข้อ ๓.๑ ของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบ ผ่านข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานด้วยระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และขับเคลื่อนให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

๓.๒.๒ รายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๓.๑ ให้นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เพื่อทราบเป็นประจำทุกเดือน หากพบว่าการดำเนินการมีปัญหาและอุปสรรคประการใด ให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน และรายงานให้ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำนักทะเบียนกลาง ทราบโดยเร็ว

๓.๓ สำนักทะเบียนกลาง โดยศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ดำเนินการดังนี้

๓.๓.๑ ประสานการปฏิบัติและเชื่อมโยงข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม จากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และข้อมูลขององค์กร ภาควิชาเครือข่ายภาคประชาสังคม และเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนสำหรับการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนครอบคลุมทั้งระบบ

๓.๓.๒ ติดตามและประสานการปฏิบัติกับสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการกำหนดมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่เกิดความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓.๓.๓ กำหนดให้มีตัวชี้วัดผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย

๑) การรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสำหรับคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน

๒) ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน และขยายผลเป็นร้อยละ ๑๐๐ จนครบถ้วน

๓.๓.๔ การดำเนินการในระยะที่ ๑ กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนนำร่องในพื้นที่จังหวัดที่ได้มีการฝึกอบรมภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมแล้ว จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร และกำหนดให้มีการขยายผลครอบคลุมทุกจังหวัดในระยะที่ ๒ ในห้วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ ต่อไป

๔. การตรวจสอบหลักฐานเอกสารหรือการสอบสวนพยานบุคคล

๔.๑ หลักฐานเอกสาร

๔.๑.๑ การตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดเอาไว้ในคู่มือประชาชน ซึ่งออกโดยพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ห้ามมิให้เรียกเอกสารเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดโดยเด็ดขาด

๔.๑.๒ ให้นายทะเบียนถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๔/๑ การเรียกหลักฐานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนในการรับแจ้งจัดบันทึกหรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ไม่ว่าจะเป็เอกสารที่เป็นต้นฉบับ ใบสำคัญ หรือสำเนาเอกสาร ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือนายทะเบียนตรวจสอบเอกสารนั้นจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางในระบบคอมพิวเตอร์ แทนการเรียกหลักฐานเอกสารจากผู้ยื่นคำร้อง

ถ้าตรวจไม่พบข้อมูลหรือหลักฐานเอกสารนั้นจัดทำขึ้นโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลเอกสารกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบโดยทันทีแล้วทำหนังสือสอบถามไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้นเพื่อคัดข้อมูลหรือจัดทำสำเนาเอกสารส่งกลับมาให้นายทะเบียนภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวโดยมิให้เป็นภาระแก่ผู้ยื่นคำร้อง

๔.๒ การสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ

๔.๒.๑ การเรียกสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ ให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ และความสามารถที่ผู้ยื่นคำร้องจะแสวงหาพยานบุคคลได้ มิใช่กำหนดพยานบุคคลตามความพึงพอใจ และไม่จำเป็นจะต้องเป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม หากนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือหรือพยานบุคคลแวดล้อมเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็บุคคลใด ให้นายทะเบียนทำหนังสือแจ้งบุคคลดังกล่าวมาให้ข้อมูลในฐานะพยานบุคคล หรือจะเดินทางไปในพื้นที่เพื่อสอบสวนพยานบุคคลดังกล่าวด้วยตนเองก็ได้ โดยมีให้เป็นภาระกับผู้ยื่นคำร้องที่จะต้องนำพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือนั้นมาพบกับนายทะเบียนโดยเด็ดขาด

๔.๒.๒ กรณีที่นายทะเบียนได้รับแจ้งข้อมูลจากผู้ยื่นคำร้องว่า มีญาติพี่น้องหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ หรือตรวจพบข้อมูลในทะเบียนบ้านฉบับเก่าที่ปรากฏข้อมูลของเจ้าบ้าน หรือญาติพี่น้อง ซึ่งมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในพื้นที่สำนักทะเบียนอื่น กรณีดังกล่าวให้นายทะเบียนอำนวยความสะดวกด้วยการทำหนังสือขอให้นายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ญาติพี่น้อง หรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถืออาศัยอยู่ สอบสวนข้อเท็จจริง โดยกำหนดประเด็นการสอบสวนเอาไว้ด้วยก็ได้ หรือให้รับรองภาพถ่ายใบหน้าของผู้ยื่นคำร้อง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาโดยมิให้เป็นภาระกับผู้ยื่นคำร้องจะต้องนำญาติพี่น้องหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือเดินทางมาให้ถ้อยคำกับนายทะเบียน

กรณีที่สำนักทะเบียนได้รับการแจ้งเป็นหนังสือให้สอบสวนญาติพี่น้องหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในพื้นที่ ให้นายทะเบียนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากสำนักทะเบียน

๔.๓ การประชุมประชาคม

กรณีที่น่ายหะเบียนได้พิจารณาตรวจสอบหลักฐานเอกสาร และการสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือแล้วเห็นว่าไม่เพียงพอที่จะพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ หรือยืนยันตัวบุคคลได้ ให้ใช้กระบวนการประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชน สนับสนุนการรับรองตัวบุคคล โดยให้นายทะเบียนประสานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน จัดให้มีการประชุมประชาคมเพื่อรับรองข้อเท็จจริงตามประเด็นที่เป็นสาระสำคัญในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

การประชุมประชาคมที่จะจัดขึ้นในพื้นที่ นายทะเบียนจะเข้าร่วมการประชุมประชาคมด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน จัดการประชุมประชาคม โดยกำหนดประเด็นให้ที่ประชุมประชาคมพิจารณารับรองก็ได้ แต่ควรมีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่นั้นเข้าร่วมเป็นองค์ประชุมด้วย เช่น พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. กรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น ทั้งนี้ หากในพื้นที่มีผู้แทนองค์กรหรือภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านสิทธิและสถานะบุคคล สามารถเชิญเข้าร่วมการประชุมประชาคมดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม การประชุมประชาคมดังกล่าวถือเป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยกลไกของภาครัฐ ห้ามมิให้เป็นภาระกับผู้ยื่นคำร้องดำเนินการจัดประชุมประชาคมโดยเด็ดขาด

๕. การให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบางเป็นกรณีพิเศษ

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เป็นกลไกการทำงานในเชิงรุก โดยให้นายทะเบียนให้ความสำคัญกับกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่กำลังพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ผู้ป่วยจิตเวช คนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้านหรือคนเร่ร่อน ฯลฯ หากพบว่าไม่สามารถเดินทางมายื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนได้โดยสะดวก หรือมีเหตุความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีอาการเจ็บป่วยที่จะต้องใช้สิทธิการรักษาพยาบาลโดยไม่อาจรอช้าได้ ให้นายทะเบียนอำนวยความสะดวกด้วยการไปรับคำร้อง ณ สถานที่บุคคลดังกล่าวอาศัยอยู่หรือสถานพยาบาลที่พักรักษาตัว พร้อมทั้งเร่งรัดการให้ความช่วยเหลือและดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๖. การกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการ

สำนักทะเบียนกลางได้กำหนดให้มีตัวชี้วัดผลการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย

๖.๑ การรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสำหรับคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนรายการบุคคลตามบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน

๖.๒ ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของจำนวนรายการบุคคลตามบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน และขยายผลเป็นร้อยละ ๑๐๐ จนครบถ้วน

ทั้งนี้ ให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ตัวชี้วัดกำหนด

๗. การรายงานผลการดำเนินงาน

ให้นายทะเบียนรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย

๗.๑ การรายงานกรณีการรับคำร้องตามแบบรับคำร้อง (ท.ร. ๓๑)

๗.๒ การรายงานผลการดำเนินงาน อาทิ การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน การย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง การขอคืนรายการที่ถูกจำหน่าย หรือการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน แล้วแต่กรณี เป็นต้น

รายละเอียดปรากฏตามคู่มือปฏิบัติงานระบบโปรแกรมการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

๘. การติดตามผลการดำเนินงาน

ให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการผ่านระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ หากตรวจพบหรือได้รับแจ้งว่ามีการปฏิเสธการรับคำร้อง หรือการดำเนินการที่ล่าช้าเกินสมควร ให้เร่งรัดการดำเนินการโดยเร็ว รวมทั้ง จัดทำรายงานให้นายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครทราบ เป็นประจำทุกเดือน

๙. พื้นที่ดำเนินการ

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๙.๑ การดำเนินการในระยะที่ ๑ ได้กำหนดพื้นที่จังหวัดนำร่อง จำนวน ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร

๙.๒ การดำเนินการในระยะที่ ๒ ได้กำหนดให้มีการขยายผลการดำเนินการจากจังหวัดนำร่อง เป็นทุกจังหวัดทั่วประเทศ และให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ทั้งนี้ การดำเนินการในระยะที่ ๒ สามารถเปลี่ยนแปลงกำหนดการให้เร็วขึ้นได้ตามความเหมาะสม

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กำหนดให้ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน โดยให้มีหน้าที่ ดังนี้

๑๐.๑ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค กำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหา เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม

๑๐.๒ กำหนดให้มีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเป็นประจำ และต่อเนื่อง หรือแจ้งให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครเร่งรัดการดำเนินการ เพื่อให้แก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนในระดับพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๑๐.๓ เป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียน กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีการปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ โดยแจ้งให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริง พร้อมทั้ง ให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑๐.๔ รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางทราบเป็นประจำทุกเดือน

ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

แบบฟอร์มค้นหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน

(แบบฟอร์ม 1)

- () คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร
- () คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง
- () คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎร

ที่	ข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน			ข้อมูลบิดา-มารดา	
	ข้อมูลบุคคล	ที่อยู่ปัจจุบัน	อาศัยอยู่ในเขตสำนั กทะเบียน	ชื่อบิดา.....	ข้อมูลบุคคลอ้างอิง/ คู่ตรวจ DNA
1	ชื่อ..... นามสกุล..... เลขประจำตัว 13 หลัก (ถ้ามี)..... เพศ..... วันเดือนปีเกิด..... อายุ..... หมายเลขโทรศัพท์.....	ที่อยู่ปัจจุบัน..... อาศัยอยู่บ้านเลขที่..... ชื่อบ้าน/ชื่ออาคาร..... หมู่ที่..... ถนน..... ซอย..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....	อาศัยอยู่ในเขตสำนั กทะเบียน..... (สำนั กทะเบียนอำเภอ.../ สำนั กทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล...) อำเภอ..... จังหวัด.....	ชื่อมารดา..... นามสกุล..... สัญชาติ..... เลขประจำตัว 13 หลัก (ถ้ามี)..... สถานภาพ (ยังมีชีวิตอยู่/ เสียชีวิต)..... หมายเลขโทรศัพท์ของมารดา.....	ชื่อบุคคลอ้างอิง/คู่ตรวจ DNA..... นามสกุล..... สัญชาติ..... เลขประจำตัว 13 หลัก (ถ้ามี)..... มีความสัมพันธ์ในฐานะ..... หมายเลขโทรศัพท์.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน
 หมายเลขโทรศัพท์.....